ANTHONY RICHES

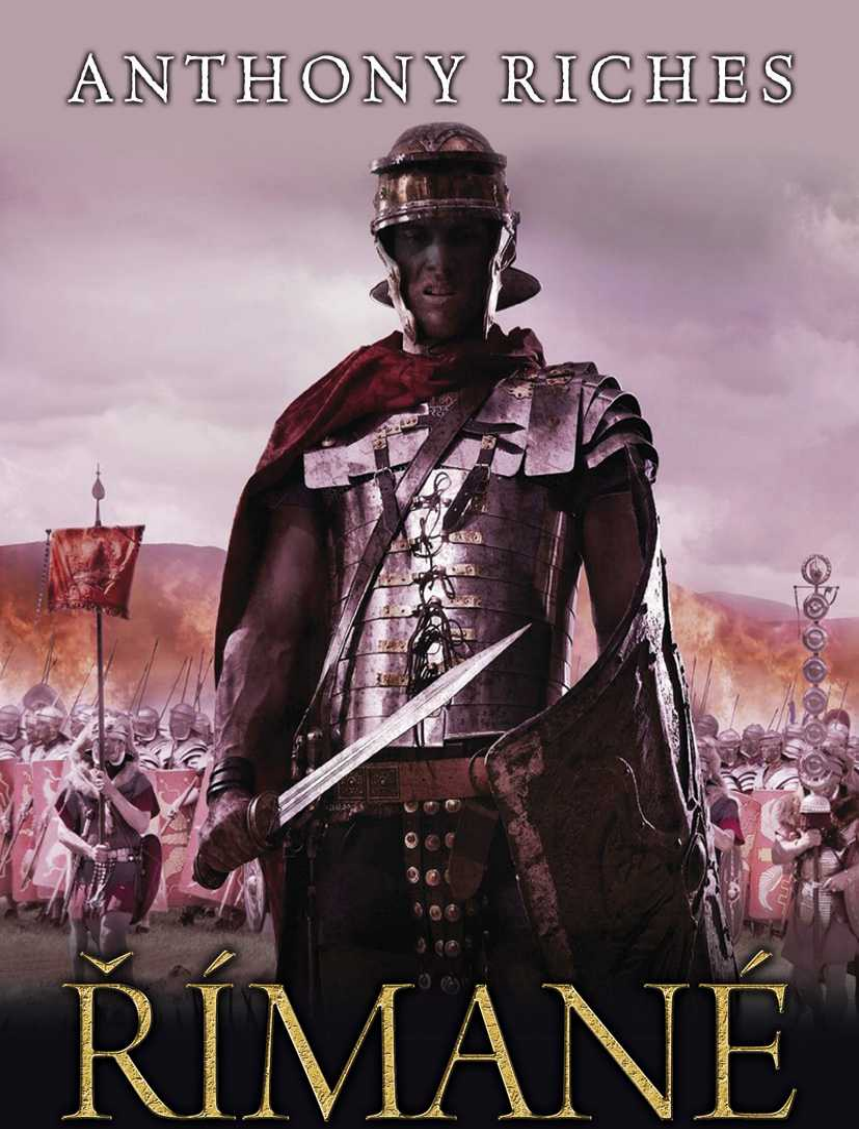

ŘÍMANÉ

Krutý boj římského vojska o zlatý důl v zemi vlka

VLČÍ ZLATO

ŘÍMANÉ

VLČÍ ZLATO

ŘÍMANÉ
VLČÍ ZLATO

ANTHONY
RICHES

Přeložil Gerik Císař

ART

Vydalo nakladatelství BB / art s.r.o. v roce 2014
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2012 by Anthony Riches
All rights reserved.

Z anglického originálu *The Wolf's Gold*
(Published by Hodder & Stoughton, London, 2012)
přeložil © 2013 Gerik Císař
Redakce textu: Eva Císařová
Jazyková korektura: Jan Řehoř

První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7461-664-8

Carolyně

PODĚKOVÁNÍ

Když jsem začal uvažovat o námětu knihy, odehrávající se v Dákii, všiml jsem si, že na počátku Commodovy vlády se objevují dva ze tří mužů, kteří budou po jeho zavraždění soupeřit o císařský trůn. Tehdy se mi na mysl stále vracelo jediné magické slovo. Zlato. Ve snaze upřesnit si těžební centra tohoto drahého kovu a jejich význam v římské ekonomice, vypůjčil jsem si knihu Alfreda Michaela Hirta *Imperial Mines and Quarries in the Roman World* a rychle se z ní poučil jak o způsobu římské kontroly nad touto životně důležitou oporou císařských financí, tak o roli, kterou v tomto úsilí sehrál těžební komplex Alburnus Maior. Čtenáři prahnoucímu po historických podrobnostech, mohu Hirtovo dílo co nejvřeleji doporučit, i když ho zároveň musím varovat, že se jedná o neobyčejně detailní, ryze vědeckou publikaci, která není právě nejlehčí četbou. Jako už dříve můj pohled na osmdesátá léta druhého století se do značné míry opírá o klíčovou studii Anthonyho R. Birleyho *Septimus Severus: The African Emperor*. O povaze, zbraních i bojové taktice a organizaci Sarmatů jsem se skvěle poučil z díla autorské dvojice Brzezinski a Mielczarek *The Sarmatians: 600 BC–AD 450* (ze skvělé ediční řady Men at Arms nakladatelství Osprey), které nabízí vynikající pohled na národ válečníků, který s Římany zápolil o získání zlatých nalezišť a sám posléze skončil jako integrální součást římské říše. Pokud jde o samotnou Dákii, mohu vřele doporučit dílo *Dacia: Land of Transylvania, Cornerstone of Ancient Eastern Europe* a *Roman Dacia* od kolektivu autorů Millera, Vandoma a McBrewstera, ačkoli toto poslední dílo se zdá být spíše šikovnou sbírkou relevantních hesel z Wikipedie, což je na jedné straně užitečný zdroj informací, ale na druhé vyžadující jistý

stupeň obezřetnosti. Ale jako vždy, všechny omyly padají jen a jen na mou hlavu.

Na domácím poli jsem se mohl spolehnout na stále stejnou (a nekompromisní) oporu. Zásluhu na samotném titulu této knihy má moje žena Helen, kterou jsem k smrti nudil nekonečnými úvahami o chystané nové knize. „Je to příběh o zlatě," řekl jsem jí, „a odehrává se v Dákii, což v překladu znamená ‚Země vlka'…" Moje rozkošná ženuška si trochu posunula sluneční brýle a přes jejich horní okraj na mě vrhla pohled, jaký snad všichni muži dobře znají, a pravila: „Inu, v tom případě to je nejspíš *Vlčí zlato,* ne?" a v klidu se vrátila ke křížovce. Sama netušila, jak mi touhle prostou poznámkou pomohla. Mému spisovatelskému úsilí nesmírně prospělo útočiště v odlehlé venkovské farmě bez internetového připojení (a tudíž bez neustálého odvádění pozornosti a rozptylování akciovými kurzy, střelnými zbraněmi a sportovními vozy). Bylo pro mne obrovské štěstí, že Gini a Jonathan Trowerovi byli tak prozíraví, že hledali nájemníka mého druhu, toužícího po klidu a odloučení. Těším se na okamžik, až teplota v mé „slepičárně" vystoupí nad nulu a já se do ní budu moci znovu uchýlit s dvojicí svých neodlučitelných výdobytků civilizace, kávovarem a iPodem s dokovací stanicí s reproduktory, ze kterých se dle mého okamžitého rozpoložení a tužeb buď elegantně line Händlova hudba, nebo řinčivě duní heavy metalový zvuk skupiny Motörhead (či celá škála hudebních stylů mezi těmito dvěma krajními póly).

Graham Lockhart zůstává nadále mým obchodním partnerem, který toleruje mé přemrštěné požadavky, zatímco můj agent Robin Wade a editorka Carolyn Caugheyová zůstávají nadále střízlivými vydavatelskými odborníky, kteří se jen neustále diví, na co si vlastně ten jejich autor u všech všudy hraje, když podepisuje kontrakt na dvě nové knihy ročně. Vám všem děkuji za to, že tolerujete mou megalomanii.

Nakonec dík i tobě, milý čtenáři, že sis vybral tuhle knihu. Autorova fantazie by byla k ničemu bez mysli ochotné věnovat jí kus vlastního času a dát tak ožít Markovi a ostatním románovým postavám i jinde než jen v mé horečné představivosti.

Díky vám všem.

MAPA

DÁKIE

183 n. l.

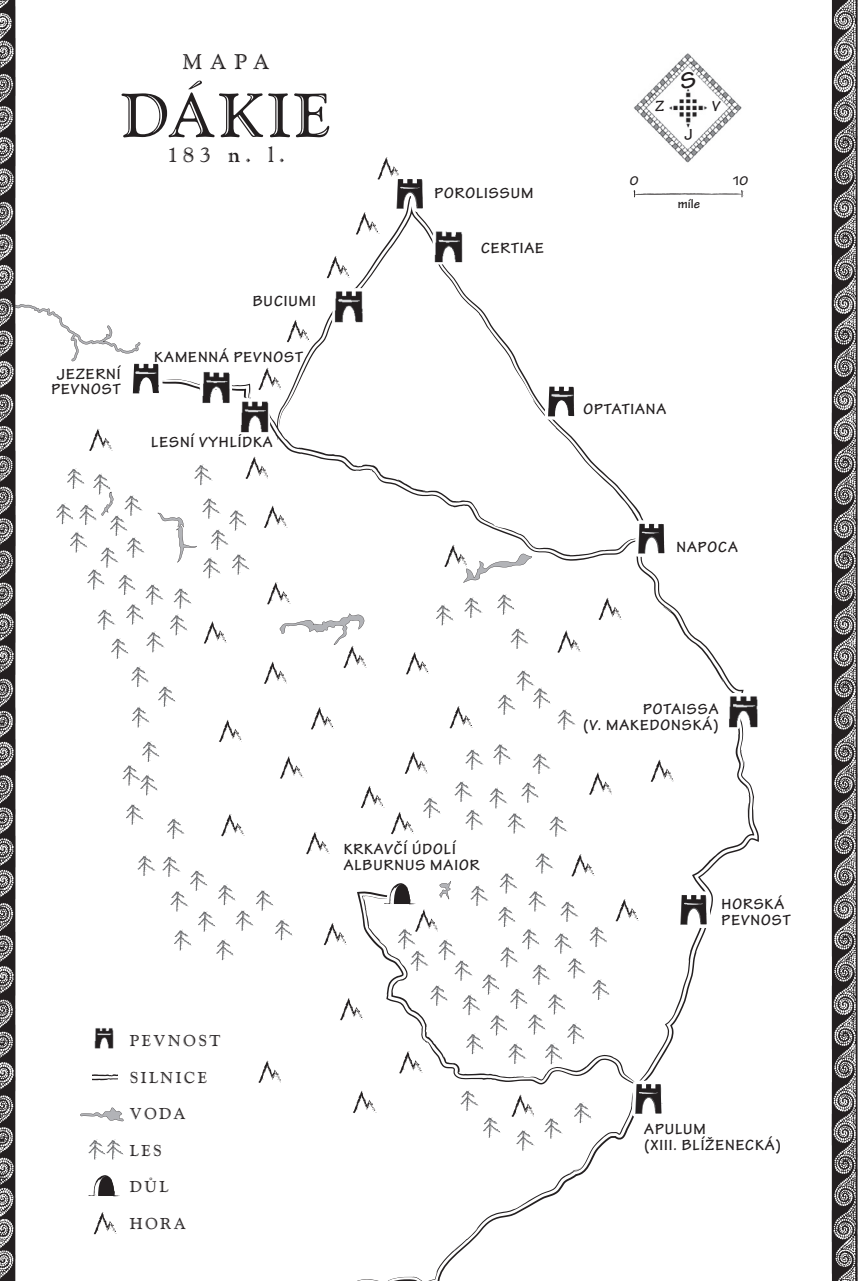

KRKAVČÍ ÚDOLÍ

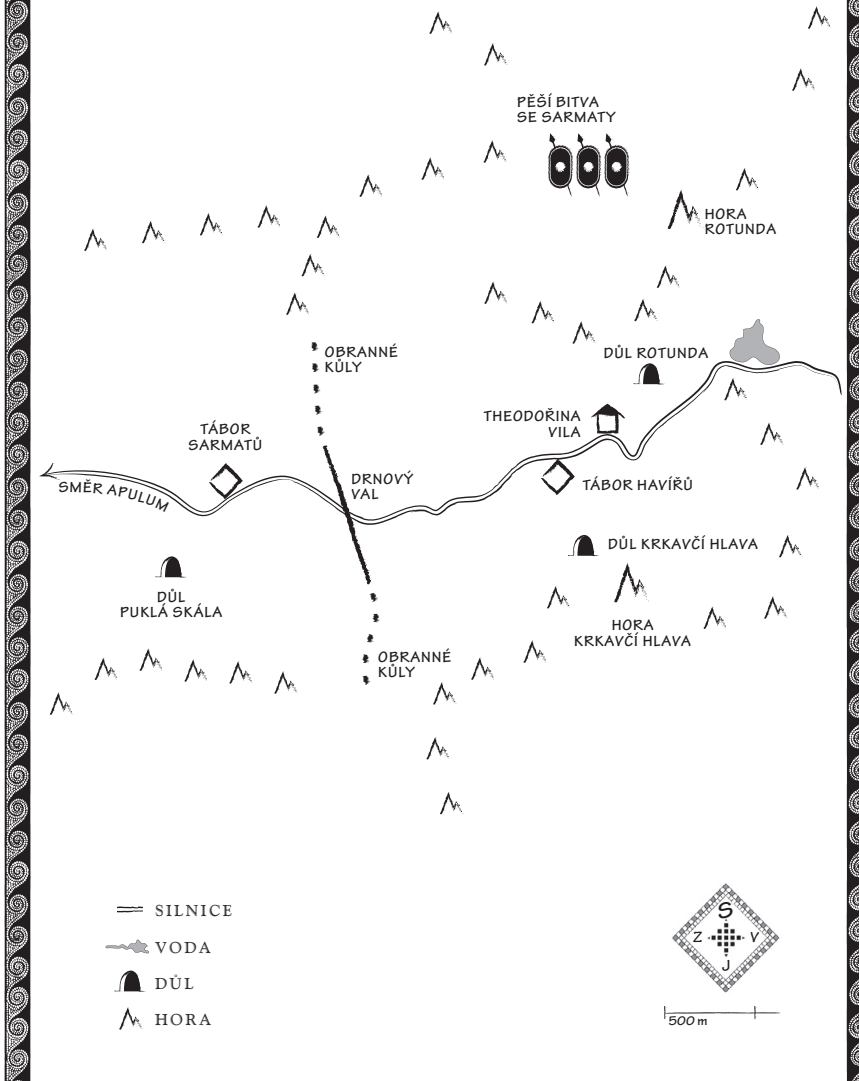

Předehra

Dákie, březen roku 183 n. l.

Na jednom konci vesnice se rozštěkal pes a hned vzápětí se k němu přidalo půl tuctu dalších psích hlasů, vzrušeně reagujících na skutečné či pomyslné nebezpečí, které první zvíře vyprovokovalo. Pohodlně zachumlaný do slámy, v teple a suchu mezi hospodářskými zvířaty, která si na chlapcovu přítomnost dávno přivykla, chlapec Mus se štěkajícímu chóru ospale pousmál. Ať už psy vyprovokovalo cokoli, docela jistě to vyústí v příval nadávek mužů z okolních domů, alespoň pokud lze soudit z obvyklé reakce Musova otce. Zavrtal se hlouběji do slámy a zavřel oči v očekávání, že ať už psy rozrušilo cokoli, brzy se uklidní a všude se znovu rozhostí ticho klidné noci.

Náhlé pronikavé zapištění chlapce probralo a přimělo ho vyděšeně se posadit. Jeden psí hlas umlkl. Byl to zvuk, jaký Mus už jednou slyšel, když pes pokousal syna svého pána, který ho za to bodl do hřbetu čtyři stopy dlouhým legionářským mečem. Umírající zvíře v předsmrtných mukách bolestně vylo až do okamžiku, kdy majitel psa gladius vytrhl a srdceryvný psí nářek ukončil tím, že svíjejícímu se zvířeti uťal hlavu. V krátkém tichu, které se vzápětí rozhostilo, Mus pochopil, že právě slyšel cosi hrozivě podobného. Kdo by ale zabíjel hlídacího psa proto, že koná to, k čemu je určený?

Znovu ticho prolomil sborový štěkot psů, do kterého se tentokrát mísily drsné hlasy vesnických mužů, kteří vybíhali z domů vyzbrojeni meči, jež si navzdory relativně klidným časům ponechali, když se po

dvacetileté službě v legii odebrali do výslužby. Skrze prkenný strop Mus uslyšel seshora otcův hlas, který uklidňoval rodinu, že se není čeho bát, ačkoli za dveřmi domu duněly těžké mužské kroky. A poté se ozval křik. Bylo slyšet muže, kteří bojovali o život a prohrávali, řinčení mečů, po němž následovalo skučení a bolestné úpění zabíjených a raněných. A nad tím vším se ozývalo pisklavé ječení žen, kletby a nenávistný řev, doléhající sem až z opačného konce vsi.

„*Musí!*"

Chlapcův starší bratr prostrčil hlavu poklopem, oddělujícím horní obytnou část domu od maštale pod ní.

„Já jsem tady," ozval se Mus. „Co… Co se to…"

„Táta říká, že máš zůstat dole a vůbec se nehýbat!"

Hlava z otvoru zmizela a k chlapcovu sluchu dolehly zvuky kroků, sbíhajících ze schodů a spěchajících k místu, odkud sem doléhaly zvuky boje, nad kterými se nesl zvučný hlas penzionovaného prvního poddůstojníka, povzbuzujícího své někdejší druhy ve zbrani. Nad sebou Mus slyšel lehčí kroky matky a sester utíkajících se do relativního bezpečí rodičovského lože. I když měl sto chutí vylézt po žebříku a připojit se k nim, dobře věděl, že by ho otec, až se vrátí, za neposlušnost potrestal, a tak raději zůstal na místě a hleděl do noci úzkým otvorem ve stěně, který sloužil k propouštění denního světla do maštale. Tenhle omezený výhled mu o dění ve vzdálenější části vsi nenabízel o mnoho víc informací než zvuky, které k němu z těch míst doléhaly, ale přesto pochopil, co se zřejmě děje v místech, kde se pohupují plameny pochodní, pozvolna stoupajících do stráně směrem k němu.

Linie těžce ozbrojených bojovníků tam zvolna vytlačovala vojenské vysloužilce k poslednímu zoufalému boji na nejvyšší straně osady. Početně daleko slabší obránci marně vzdorovali mečům útočníků a jejich už polozapomenutý bojový výcvik je nechránil proti mladším, kroužkovými pancíři a štíty chráněným útočníkům. Za řadou štítů vyšlehávaly plameny z postupně zapalovaných stavení a nenávistný jekot žen se postupně měnil v bezmocný nářek.

Mus s hrůzou sledoval, jak jeden mohutný bojovník vystoupil z řady útočníků a mávaje nad hlavou dlouhým mečem zamířil přímo proti jeho

starším bratrům. Obratně vykryl shora vedený útok a vzápětí vodorovným švihnutím špicí meče proťal hrdlo nejmladšímu z trojice bratří. Úkrokem stranou se vyhnul útoku prostředního a vzápětí ho nejprve štítem prudce udeřil do obličeje a hned nato prudkým nakročením svalnaté nohy vyrazil vpřed a přímým výpadem ho bodl do hrudi. Vtom nejstarší bratr divoce zaječel a s napřaženým kopím se na mohutného chlapa vyřítil ze strany. Ten se však hrotu zbraně obrátkou doleva vyhnul, chopil se násady kopí a škubnutím vyvedl hocha z rovnováhy. Zasmál se mu do obličeje, sklonil hlavu a tvrdým úderem temene přilby ho srazil k zemi. Pak lhostejně odstoupil a svým druhům umožnil dílo zkázy dovršit. Otec trojice chlapců se vzápětí vyřítil z bojové vřavy a se zkrvaveným mečem v ruce se rozběhl proti vrahovi svých synů.

Mohutný bojovník odhodil štít a útočícímu farmáři se postavil s takovou mírou naduté sebedůvěry, že Musovi až zamrazilo. Viděl, jak jeho otec zuřivě zaútočil, ale válečník úder jeho meče pohotově vykryl, sklonil hlavu a vzápětí i v tomto případě železná přilba rozdrtila vojenskému veteránovi nos, ze kterého okamžitě vytryskl proud krve. S prudkým bušením srdce chlapec sledoval, jak se jeho táta jen otřásl a navzdory zranění znovu odhodlaně vyrazil do útoku. Co se dělo dál, proběhlo tak rychle, že to Mus nestačil sledovat, ale výsledek byl bohužel naprosto jasný. Nepřátelský válečník i tento farmářův útok vykryl stejně snadno jako předchozí, pak vymrštil levou paži a s neuvěřitelnou lehkostí zachytil úder farmářovy pěsti, zkroutil mu paži, srazil ho k zemi a kopnutím mu z ruky vyrazil meč. Hrot vlastního meče mu přiložil k hrdlu, ale pak se ohlédl, aby zjistil, kam se poražený farmář dívá. Spatřil dům s jediným oknem, ze kterého zděšeně vyhlížela žena s dcerami. Mus nevěřil vlastním očím, když sledoval, jak vítězný válečník zvedá bezmocného veterána na nohy a vleče ho k domu. Asi tucet kroků od chlapcova úkrytu ho znovu srazil na kolena, popadl ho za vlasy, zvrátil mu hlavu a drsným hlasem mu zařval do ucha:

„Je tohle tvůj dům, dědku? Tvý ženský tam zalezly do postele, když ses vydal je bránit?! Mí chlapi je teď vytáhnou a jako trest za tvůj odpor je všechny před tvýma očima vošoustají!“

Mávnutím přivolal muže za sebou a vzápětí už hoch slyšel dusot bot

na prknech nad svou hlavou i nářek matky a sester, které drsné ruce surově vlekly po schodech před dům. Vůdce nájezdníků se zlomyslně šklebil na klečícího otce, dál ho držel za vlasy a s hrotem meče u hrdla ho nutil přihlížet, jak cizí muži strhávají ze svých obětí noční košile a nahé je srážejí do trávy. Každou z nich pak vždy trojice chlapů držela za ruce a nohy, zatímco jejich kumpáni se na ně s triumfálním řevem vrhali a při svém násilí řičeli slastí. Jak chlapec hleděl úzkou škvírou mezi prkny na zkrvavenou otcovu tvář, uvědomil si, že táta nehledí na odporný děj, který se před jeho tváří odehrává, ale přímo jemu do očí. Pak znenadání veterán zvedl ze země jednu paži, pevně sevřel zápěstí svého přemožitele a jen na okamžik, kdy stačil vykřiknout svůj poslední rozkaz jedinému zbývajícímu členu své rodiny, oddálil hrot meče u svého hrdla.

„Utíkej, chlapče! Utíkej a nezastavuj se!“

Jeho přemožitel švihl mečem a proťal vysloužilci hrdlo. Pak umírajícího odkopl, pohlédl na dům a zaječel rozkaz svým mužům. Za několik okamžiků už Mus znovu slyšel těžké dupající kroky na schodech a prknech nad hlavou. V tu chvíli si uvědomil, že mu zbývá jen málo času k záchraně, nechce-li skončit stejně jako jeho starší bratři. Z ostatních stavení kolem jejich domu už šlehaly plameny a nájezdníci bez milosti zabíjeli těch několik dosud živých farmářů, zatímco party násilníků surově vyvlékali ženy i mladičká děvčata. Chlapec se náhle vzpamatoval, proběhl na protější stranu maštale a začal se soukat nevelkým otvorem v zadní stěně, kudy jako děcko nejednou utíkal, když chtěl uniknout pozornosti starších sourozenců. V zoufalém spěchu ztratil jednu pořád ještě trochu velkou botu, kterou teprve minulý týden zdědil po starším bratrovi. Únikový otvor mu byl daleko těsnější než v raném dětství, takže jím nejprve musel protáhnout jedno rameno, pak se zkroutit a násilím protáhnout i druhé, ačkoli se přitom bolestivě odřel. Kus ještě lezl po čtyřech, pak vstal, odkopl zbylou velkou botu a bos se rozběhl k asi padesát kroků vzdálenému lesu za matčinou zeleninovou zahrádkou. Starý strom, o který se opíral jeden roh jejich stavení, už byl v plamenech, a když se Mus ohlédl, v jejich sinavém svitu uviděl vysokého bojovníka, jak na něj ukazuje.

„*Zastavte ho!*“ řval na své muže.

Chlapec zahlédl obloukem letící oštěp, který se zaryl do země jen pár kroků od něj, a vzápětí mu kolem uší prosvištěl další tak blízko, že leknutím klopýtl a padl na koleno. Ohlédl se a uviděl víc než tucet rozběsněných mužů, jak se s tasenými meči ženou kolem domu. Cosi vykřikovali, a i když smysl nepochytil, bylo mu jasné, že si lov na něj jaksepatří užívají. Okamžitý nával hrůzy mu dodal tolik energie, že posledních dvacet kroků do lesa proletěl jako šíp a s tlumeným vzlykem zmizel v hustém listoví. V tomhle lese se i v noci vyznal stejně jako za bílého dne, protože právě sem se vždycky utíkal schovat, když si na něm jeho starší bratři chtěli zchladit žáhu. Chvíli kličkoval doleva i doprava, až nakonec jeho kroky utlumil hustý koberec spadaného jehličí v důvěrně známém koutě lesa. Vnořil se do křoviny, uprostřed níž si už dávno předtím vyhloubil jámu dostatečně hlubokou, aby se do ní celý vešel, a sotva dýchal, když kolem sebe uslyšel kroky a hlasy mužů, bezradně se motajících v jeho těsné blízkosti.

V prostoru mezi hořícím domem a okrajem lesa mohutný muž vztekle čekal, až se jeho bojovníci postupně vytrousí z lesa, a pak hrotem meče zlostně ukázal na stopu po jedné obuté a druhé bosé noze.

„Zmizel vám?“ zavrčel a pohrdavě si přeměřil řadu mlčících mužů. „To vážně tucet chlapů nedokáže chytit jedno dítě?“ Obrátil se k jejich vůdci a stroze poznamenal: „Jako obvykle. Můžou losovat, kdo z nich si to odskáče za všechny ostatní. A postarej se, aby – ať to bude kdokoli – zemřel čistě a rychle. Nepotřebujeme dělat z trestu divadlo.“

Poté obešel zapálený dům, přistoupil ke svému zástupci a oba pak společně scházeli z kopce plného zkrvavených mrtvol farmářů, ozářených mihotavými plameny jejich hořících obydlí.

Prvotní jekot žen se nyní změnil ve sténání a úpěnlivý nářek, jak se na nich jeden po druhém uspokojovali další a další násilníci. Mohutný muž se znechuceně rozhlédl.

„Dopřej jim hodinu volna, Hadro, a pak je znovu srovnej do latě. Všechna zvířata chci mít pobita a nasolena, muži ať jsou ráno připraveni k pochodu. Ty ženské musí umřít, všechny bez výjimky. Odpovídáš za to, že žádný svědek nezůstane naživu. Dost na tom, že jsme nechali

utéct jednoho kluka – nic dalšího už riskovat nehodlám. Jestli tenhle rozkaz kdokoli poruší, tak dám všechny příslušníky jeho stanového družstva umlátit k smrti. Je to jasné?“

První centurio přikývl a odpověděl drsnou, hrdelní latinou:

„Jak si přeješ, prefekte.“

1

Dákie, září roku 183.

„Musíš nás pomstít, můj synu. Prostý fakt tvého přežití nevyváží všechno zlo, jež jitří samo srdce říše, ani potupu, jíž byla tvá matka i sestry před smrtí vystaveny."

Senátor Appius Valerius Aquila se v křesle neklidně zavrtěl, aby ulevil bolestem kloubů, které ho trápily už dlouhé měsíce před odjezdem jeho syna do Británie. Za senátorovým křeslem tiše stály jeho žena a dcery, jejich strnulé obličeje tonuly v hlubokém šeru místnosti, na jejíž vzdálené straně Marcus jen nejasně tušil stejně nehybnou dětskou tvář svého malého bratříčka.

„Otče, já nevím…"

Starý muž nadzvedl obočí s oním vznešeně patricijským výrazem, který v jeho synovi vždycky vzbuzoval hluboký respekt.

„Nevíš, jak bys mohl pomstít naši smrt, Marku? Máš nyní ženu i syna a zároveň odpovědnost za muže pod tvým velením. Odložil jsi jméno Valerius Aquila a žiješ pod smyšleným jménem Tribulus Corvus, aby ses vyhnul jakémukoli spojení s rodinou údajných zrádců. Před tebou se otevírá nový život, nová skvělá budoucnost. A přesto…"

Marcus nervózně polkl, neschopen pohybu pod zkoumavým otcovým pohledem.

„A přesto?"

„A přesto, můj synu, za všechno, co nyní máš, vděčíš mně. Ujal jsem

se tě jako malého dítěte v čase, kdy se můj přítel Gaius Calidius Sollemnis o tebe postarat nemohl."

Marcus náhle ucítil v ruce meč legáta Sollemnida. Zlatá hruška jílce ve tvaru orlí hlavy se matně leskla ve sporém světle jediné lampy planoucí v temné místnosti. Odpověděl rychle, jako kdyby zoufale prahl po uznání z úst muže, který ho až do dospělosti vychovával.

„Otče, pomstil jsem legáta poté, co ho zradil syn prefekta pretoriánů Titus. Sollemnidova vraha Calga jsem pronásledoval až za nejzazší hranici říše. Zmrzačil jsem ho a ponechal napospas vlkům."

„Byla to jen šťastná souhra okolností, můj synu, která ti umožnila pomstít svého zploditele. Odplata za pohanu a zneuctění tvé skutečné rodiny nesmí záviset na rozmarech osudu. Musíš odcestovat do centra říše a dopadnout každého, kdo se nějak podílel na našem vyvraždění. Pokud tak neučiníš, nikdy nebudeš s to vychovat mého vnuka jako nositele hrdého jména Valerius Aquila. Chceš snad, aby dosáhl dospělosti pod přijatým nepravým jménem? A horší než tahle skvrna na naší památce bude pro tebe vědomí viny, žes nevyužil šancí, které jsem ti za mlada poskytl. Vzpomeň si, Marku, na gladiátora a zápasníka, které jsem najal, aby tě učili bojovat mečem i holými pěstmi. Což si nepamatuješ na naše diskuse o etice a filozofii?"

Marcus si v duchu promítl podnětné rozhovory, ve kterých býval spíše posluchačem než účastníkem, když mu starý muž vysvětloval, v co věří a jaké hodnoty vyznává.

„Ano," přikývl.

„Pak také musíš vědět, že zavíráním očí před tímto problémem se odpovědnosti nezbavíš. Jedině v Římě nalezneš muže, které musíš ztrestat za naši smrt."

Tma, v níž tonuly tváře jeho blízkých, ještě zhoustla a Markův malý bratr se v ní už úplně ztrácel. I matku, jejíž hlas by rád ještě naposledy slyšel, už temnota pohltila, takže poslední člověk, jehož rysy ještě rozeznával, byl starý senátor.

„Jedině v Římě…"

Vtom se probudil a prudce se posadil.

„Co je?“ zeptala se trochu polekaně Felicia, kterou svým nenadálým pohybem vytrhl ze spánku.

Marcus ji objal kolem krku, hlavu jí položil na rameno a dlaň na ňadro způsobem, jakým byli zvyklí spolu usínat.

„Jen zase ten sen, nic víc…“

Těsněji se k němu přitiskla.

„Lásko moje…“

Políbil ji na ucho a jemně se pousmál.

„Já vím. Pamatuji si tvou diagnózu. Ve snu se mi vracejí emoce, které v bdění zvládám. Vzpomínky na minulý život a truchlení, které si v bdělém stavu nemohu dovolit. Ačkoli kněz by mi asi řekl, že sny na nás sesílá Morfeus na příkaz Mithry, který mě vyzývá, abych se pomstil jako pravý voják.“

„Tvůj problém pramení odtud, lásko,“ řekla a položila mu dlaň na čelo. „Se smrtí své rodiny se musíš vhodným způsobem vyrovnat. Dokud to neuděláš, přízraky z minulého života tě budou dál pronásledovat.“

Políbil ji na hrdlo, sevřel jí i druhé ňadro a prsty jí jemně přejížděl po bradavkách. „Nu a teď, když mimino tvrdě spí…“

Později, když ještě leželi v posteli a naslouchali zvukům probouzejícího se tábora, sevřel ji pevně v náručí a znovu se zamyslel nad neodbytným snem, který se mu vracel po tolika nocích strávených na nejsevernější hranici říše.

„Vhodným způsobem se vyrovnat se smrtí své rodiny? Zlatá slova, lásko moje. Ale doba a místo onoho vyrovnání není teď a tady, nýbrž v budoucím čase, který neznám, ale přesto jsem si jistý, že jednou nadejde. A to místo?“ V duchu znovu slyšel otcova slova z neodbytného snu. *„Jedině v Římě…“*

„Celou tu dlouhou dobu jsme pochodovali jen proto, abysme hájili tuhle zasranou horu?“ Praporečník Páté centurie se rozhlédl po kopcích na obou stranách silnice a s chutí si odplivl. „Bozi vědí, že my fakt vždycky slízneme tu nejblbější fušku! Má se hlídat studenej, mokrej kamenolom, jestli z něj hovadský barbaři nekradou šutry? Tak tam pošleme zkurvený Tungry, protože ty jsou dost blbí na to, aby pokaždý udělali, co se jim řekne!“

Zavrtěl hlavou a přehodil si žerď standarty z jedné ruky do druhé.

„Můžeme akorát doufat, že tam najdeme aspoň bordel, nebo jsme se až sem vláčeli úplně na prd.“ Otráveně se ohlédl po posluchačích, kteří za ním ve čtyřstupu pochodovali. „I když štětka, která se vypraví až do těchhle hor,“ rozvíjel dál svou myšlenku, „nejspíš žádná fajnovka nebude. A já teda fakt nejsem zvědavej na to, aby mě děvka při kouření lochtala fousama na koulích.“

Marcus jen zavrtěl hlavou a jako obvykle se rozhodl na praporečníkovy nářky nereagovat. Za osmnáct měsíců, kdy byl Morbanovým centurionem, dobře věděl, že tenhle už pět let přesluhující veterán by se beztak nadlouho umlčet nenechal. Jeden voják, který se trmácel uprostřed kolony, zvýšil hlas a využívaje své anonymity, rozhodl se praporečníka ještě víc vyprovokovat.

„To tam asi nebude ani pořádný pivo, co, Morbane?“

Když praporečník zachytil Markův ostrý pohled, moudře se rozhodl nereagovat. Naklonil hlavu, snaže se zachytit zvuk, který očekával, a tiše odpočítával:

„Jeden, dva, tři, čtyři, pět…“

Odkudsi za zády pochodujícího útvaru se ozvalo hrozivé zahřmění. Marcus si vyměnil pohled s Morbanem, zatímco Quintus, Markův optio, spustil příval nadávek na adresu anonymního provokatéra:

„Hele, ty držko nevymáchaná, jestli tě vyhmátnu, tak budeš litovat, že ses kdy dal naverbovat! Nasadím tě do služby mimo pořadí na tak dlouho, až se ti pták scvrkne tak, že si ho už ani nenahoníš! Svojí kovanou hůl ti přerazím o hřbet a potom…“

„Požádáš, aby ti přidělili novou, Quinte?“

Hlas praporečníka zněl tak tiše, že jeho poznámku slyšel jen Marcus, který pochodoval blízko něj.

„Potom, kurva, požádám, aby mi přidělili novou!“

Praporečník se na svého velitele zazubil.

„To už je dneska popátý,“ poznamenal, a nevšímaje si Markova pozdviženého obočí, odkašlal si a zanotoval první verš pochodové písně, která tungrské kohorty provázela předchozích pár týdnů během jejich dlouhého pochodu po severní hranici říše podél řek Rhenus a Danubius.

„Za pět denárů prodal jsem oštěp…“

Na okamžik se odmlčel, aby se ostatní mohli přidat. Vojáci vyřvávali tak hlasitě, že v jejich zpěvu proud optionových výhrůžek zcela zanikl.

„…za dalších pět, holka, prodal jsem bundu,
a taky štít jsem vyměnil za pět,
za to ti patnáctkrát nasmrkám pindu!“

Zatímco chlapi za ním nabírali dech k refrénu, mrkl na centuriona tak lišácky, že se Marcus neubránil úsměvu. Věděl, že jeho praporečník a optio jsou spolu na kordy a že Morban nevynechá jedinou příležitost ke schválnostem.

„Jednou šoust, dvakrát šoust, třikrát šoust, dělej!
Po čtvrtý, po pátý, za chvilku budu,
po šestý po osmý, prdelí hejbej,
až budu hotovej, na pivo pudu!

Marcus se zastavil na okraji silnice a s rukama na jílcích mečů, kterými si vysloužil přezdívku Dvoumečoun, pozoroval vojáky, kteří ho za halasného zpěvu míjeli. Jednotlivé centurie kolem něj procházely po strmé silnici, jež se klikatila mezi kopci a stoupala k vrcholkům, které byly pro tento den cílem jejich pochodu.

„Tak co, mladej, jak to jde?“

Marcus s úsměvem opětoval pozdrav svého staršího kolegy Othona, který velel Sedmé centurii. Zvrátil hlavu, a zatímco ho dlouhá kolona zvolna míjela, protáhl se a na okamžik nastavil tvář hřejivým slunečním paprskům. Šlachovité tělo uvyklé tíži kroužkového pancíře a zbraní měl vytrénované tříměsíčním pochodem od pevnosti Bonna v Dolní Germánii. Rozhlédl se po vysokých kopcích po obou stranách silnice a dlaní si zastínil oči proti šikmým paprskům. Netrvalo však dlouho a ze zamyšlení ho vytrhl další hlas.

„Pořád nějaké problémy s tím troubou Quintem? Slyšel jsem ho hulákat až sem. Co naděláš, touhle denní dobou už většině optionů tečou nervy."

Marcus znovu vykročil a připojil se k veliteli Osmé centurie, se kterým si potřásl pravicí.

„Co myslíš, Dubne? Mithra ví, že jsi uměl být zatraceně tvrdý, když jsi ještě v Británii sloužil jako můj optio, ale přesto jsi s mužstvem slušně vycházel. Ano, byl jsi přísný, když to bylo potřeba, ale přesto jsi věděl, kdy je zapotřebí jim povolit uzdu."

Mohutný muž přikývl, podrbal se v hustém plnovousu a z prstů si otřepal kapičky potu.

„Kdežto Quintus…"

„V životě jim ani o fous nepovolí. Za sebemenší přestupek, za každou pitomost, které se vojáci dopustí, na ně řve, jako by to byli blbí bažanti a ne v bitvách ostřílení zkušení vojáci. Jak mu tohle mohl Julius trpět, je pro mě záhadou."

„S tímhle Julius asi žádný problém neměl," poznamenal Markův přítel. „Ne náhodou vyfasoval přezdívku Nasranec, protože, když to bylo nutné, tak se taky dokázal pořádně napružit…" Na okamžik se zamyslel a pak dodal: „Až na to, že za nutné to považoval skoro vždycky. Ne že bych ho neměl rád jako bratra, ale ještě když jsem býval jeho optionem, pravidelně mi vytýkal, že nejsem na jeho muže dost tvrdý. A proto když jsem loni dostal pověření velet tvé někdejší centurii, využil toho a vzal si jako optiona právě Quinta."

Marcus s kyselou tváří přikývl.

„A já abych to teď vylízal. Degradovat ho nemůžu – aspoň ne bez vážné příčiny…"

„Tu ti určitě nedá. Je sice kretén, ale musím připustit, že je to voják každým coulem."

„Nejspíš se mi ani nepodaří ho přesvědčit, aby byl trochu shovívavější, že?"

Dubnus znovu přikývl.

„To spíš přesvědčíš Morbana, aby přestal gambleřit, chlastat a kurevničit."

„Jasně. Jak to tedy vypadá, budu se s tím už muset smířit," povzdechl si Marcus a zahleděl se před sebe na čelo kolony. „Aspoň že už za pár dní skončí tohle nekonečné pochodování."

„To jistě," ušklíbl se Dubnus. „Ale za cenu, že zůstaneme trčet na vrcholu hory jen s partou havířů a stádem koz. A ženské tam zabloudí leda z touhy po zlatě nebo po manželství. A nejspíš nebudou o moc přitažlivější než ty kozy."

Marcus se zasmál.

„Něco podobného před chvílí říkal i Morban. Na chvíli se teď zastavím a počkám si na konec kolony, abych viděl, jak si vede Kádir s mojí bývalou centurií."

„V tom případě se připrav na Zjizvencovy vyčítavé pohledy," odtušil s úsměvem Dubnus. „Doneslo se mi, že si kdekomu stěžuje, že jsi s sebou nevzal aspoň pár vybraných kluků, když tě Julius pověřil velením Páté centurie. Tedy samo sebou tím myslel především sebe a svého kámoše Sangu, to dá rozum."

Marcus pokrčil rameny.

„Když mě Julius po svém povýšení pověřil velením své bývalé centurie, dal mi jasně najevo, že nechce, abych si přetáhl nejlepší kluky z Deváté. Měl jsem kliku, že jsem k sobě mohl vzít aspoň praporečníka Morbana, i když bůhvíjaká výhra to zase nebyla. Julius tvrdil, že jsem po něm zdědil ‚zatraceně nejlepší centurii v kohortě' a oháněl se tím, že ‚nebožtík první centurio Frontinius žádné přesuny vojáků mezi příslušníky jednotlivých centurií nepovoloval.'"

„Jo, to už taky znám," poznamenal Dubnus. „‚Hlavně nedovol zpomalování pochodového tempa, *víš, že to první centurio nesnášel*.'"

Marcus se na přítele zazubil. Oceňoval humor, s jakým se jeho přítel vyrovnával s traumatem smrti jejich bývalého velitele, který přednedávnem padl v Germánii.

„To je fakt. A taky: ‚Nechlastej tolik červenýho vína, *víš přece, že by se to prvnímu centurionovi nelíbilo!*'" dodal a zdařile přitom napodobil Juliův varovný tón.

„Jasně," usmál se Dubnus. „Zvlášť když všichni dobře víme, že si Sextus Frontinius přihnul stejně rád jako my všichni."

„Co naplat," opáčil s povzdechem Marcus, „už se konečně musíme smířit s tím, že strejda Sextus je po smrti. Ale teď je nejvyšší čas, abych konečně omrknul, jak si pod novým velením vede moje Devátá," dodal a vrátil se na okraj silnice.

Když se konečně dočkal příchodu své někdejší centurie, připojil se k jejímu novému veliteli Kádirovi, se kterým ho pojilo staré přátelství.

„To je poprvé, kdy vidím tuhle věc tak nablýskanou," poznamenal s úsměvem při pohledu na známou standartu.

„To víš," odtušil Kádir mírným tónem, ze kterého by nezasvěcenec jen těžko poznal, že centurio dokáže být velice tvrdým důstojníkem. „Můj praporečník strávil dlouhou dobu v Morbanově stínu, a tak si svoje nové postavení jaksepatří užívá."

Muž, o kterém hovořili, vyčouhlý voják, který za Markova velení sloužil jako trubač, pozdravil svého někdejšího velitele.

Marcus s úsměvem přikývl a poznamenal: „Tak co, praporečníku, nestýská se ti po Morbanovi? Po jeho nekonečném nářku, nadávání na kdeco, urážkách a sprosťárnách?"

Kádir s úsměvem poznamenal:

„Málo platné, fakt je, že Devátá centurie se bez něj docela změnila. Dokonce i mně občas chybí jeho nekonečné šplechty a podněcování k sázkám a hazardu…"

„A jinak – jak to jde?"

„V pohodě. Chlapi většinou sekají latinu, jen tu a tam si někdo nespokojeně zanadává, když tě náhodou zahlídne v čele Páté centurie."

Poslední poznámku pronesl natolik hlasitě, aby ji slyšeli i vojáci pochodující v útvaru po dlážděné římské silnici.

„Neříkej! Myslel jsem, že i Zjizvenec překoná svoje roztrpčení, když nakonec může být rád, že nemusí sloužit pod mým nynějším zupáckým optionem."

Voják přezdívaný Zjizvenec, který pochodoval v třetí řadě za svým někdejším i současným centurionem, na tuhle poznámku nereagoval, ale když se oba centurioni zase začali bavit jen mezi sebou, polohlasně poznamenal ke svému příteli Sangovi: „Náhodou to bylo krutý, ne že ne."

Sanga lehce pokrčil rameny, zatíženými sadou oštěpů, štítem, zavěše-

nou přilbou, drátěnou košilí a holí, na jejímž konci visel ranec s osobními věcmi. Zvrátil hlavu a ještě než odpověděl, zhluboka se nadechl chladného horského vzduchu.

„Aspoň se teď Dvoumečoun bude moct v klidu starat sám o sebe, když kolem něj přestaneš v jednom kuse prdelkovat."

Zjizvenec upíral zrak na týl Markovy hlavy a zatvrzele opakoval: „Bylo to krutý, že jsme s ním nemohli přejít do Pátý centurie. Krutý a nesprávný…"

Sanga jen znechuceně zavrtěl hlavou a mlčky se dál soustředil na namáhavé stoupání do nekonečného kopce, zatímco jeho druh si dál naštvaně cosi brblal pod vousy.

Kádir přelétl pohledem hory tyčící se po obou stranách silnice a s úsměvem poznamenal:

„Aspoň tady na rozdíl od Británie nehrozí, že by kdokoli vůbec kdy slyšel jméno Marcus Valerius Aquila. Může nás štvát, že se musíme vláčet tak daleko na východ, ale ty se přinejmenším jako centurio *Corvus* můžeš přestat bát zatčení, že?"

Marcus přikývl a rysy ve tváři se mu při tomhle pomyšlení uvolnily.

„Taky mě to už napadlo. I když šance, že uniknu císařským špehům, na druhé straně znamená, že svoji ženu a syna vleču s sebou do války. Vůbec si totiž nemyslím, že nás sem poslali jen kvůli doplnění početního stavu." Když uslyšel zvuk kopyt dusajících po travnatém okraji silnice, ohlédl se a uviděl skupinu jezdů, předjíždějících kolonu pěšáků. „A jak to vypadá, tak naše jízdní eskadrona už svoje rozkazy dostala."

Vůdčí jezdec přibrzdil koně vedle dvojice centurionů, sklonil hlavu, na níž měl jezdeckou přilbu se zdviženým hledím a decurionským chocholem.

„Zdravím, bratři!" zahlaholil. „Nadešel čas, kdy První tungrská eskadrona opět prokáže svůj význam. Po dlouhých týdnech, kdy jsme akorát polykali prach zvířený vašima platfusáckýma haksnama, dostali jsme rozkaz vyrazit na průzkum až k poslední silniční zatáčce před zlatým dolem. Tribun si myslí, že se tady v okolí může skrývat spousta barbarských špehů, a tak mi nařídil vyrazit napřed a dát jim příležitost kapku se pocvičit v lukostřelbě. No, a jelikož mám svolení nabídnout vám

účast v tomhle nebezpečným podniku, dovolil jsem si předem vám dát osedlat vaše oblíbený herky. Tak co, přidáte se?“

Marcus pohlédl na Kádira, který s předstíraným nezájmem pokrčil rameny.

„Je to lákavá nabídka, Sile, a jak vidím, dal jsi pro mě znovu osedlat Paličáka, ačkoli opakovaně tvrdíš, že tohle zvíře se pro svoji neukázněnost ke kavalerii vůbec nehodí. A mezi zadními jezdci dokonce vidím i tribunova člověka Arminia, jak se toporně drží koňské hřívy…“

A skutečně: mohutný Germán tam trůnil na obrovitém koni, jediném ze zvířat jízdního oddílu, schopném nést tak nadměrnou váhu.

„Máš pravdu, centurione,“ ozval se nasupeně Arminius, „a ačkoli by mi nic neudělalo větší radost, než moct sesednout z týhle potvory a už v životě nemusel dřepět v sedle, víš dobře, že tě nesmím opustit, protože ti vděčím za život. Když tedy můj pán těmhle chlapům dovolil, aby tě přibrali do toho sebevražedného podniku, nezbylo mi, než se k nim připojit.“

Silus se ušklíbl a sklonil se ze sedla tak, aby mohl promluvit Markovi do ucha.

„Jen tak mezi námi,“ poznamenal uštěpačně, „i ta mrcha Colossus vypadá dost nasraně, že má nést takovou váhu, jakou má tenhle Germán. Ještě že tvůj člověk Lugos neprojevil přání taky tě doprovázet, protože ten by nám strhal ještě dalšího koně. Tak co, jedeš s náma, nebo poskytneš Germánovi záminku slézt ze sedla?“

Marcus pokrčil rameny a nabídl decurionovi pravici.

„Tak dobrá. Protože to vypadá, že mi nezbývá než následovat Arminiova příkladu, předpokládám, že ses cestou sem zastavil u sanitního vozu a požádal moji ženu, aby mi po tobě poslala mou jezdeckou přilbu, je to tak?“

Důstojník jízdní eskadrony se doširoka zazubil, sáhl za sebe a z vaku u sedla vylovil kavaleristickou přilbu s kovovou obličejovou maskou, kterou si Marcus obstaral ještě v Tungroru, aby s její pomocí přelstil obávaného vůdce banditů Obdura. Felicia se tehdy dost škaredila kvůli ceně, kterou za tuhle helmu zaplatil tamnímu zbrojíři. Říman sňal svou centurionskou přilbu a podal ji Kádirovi.

„Najdeš mezi svými kluky vojáka, který by mi na ni dal pozor, než se vrátím? A já si za to od něj půjčím jeho štít a jeden z jeho oštěpů."

Chamáťan přikývl, vzal přilbu s centurionským chocholem, prošel mezi řadami svých pochodujících vojáků a podal ji Zjizvenci, od kterého si vzal oštěp a pak mu ještě pomohl sejmout štít, který měl při pochodu zavěšený na zádech.

„Tu přilbu centurionovi pohlídej, než se vrátí z jízdní průzkumné hlídky."

Zjizvenec přijal tento čestný úkol s vážným přikývnutím a poté sledoval, jak Marcus i Kádir nasedají na koně, které jim dal Silus osedlat, a spolu s ostatními příslušníky eskadrony míří do svahu podél kolony pěšího vojska.

Jezdci urazili zhruba další míli po dlážděné silnici, na níž kopyta koní zvonivě rušila ticho hor po obou stranách. Silus se ohlédl, aby se ujistil, že se ocitli už dostatečně daleko od pochodující kolony, a poté ukázal na okolní zalesněné stráně.

„Je načase, pánové, sjet ze silnice, abychom dělali menší hluk. Mějte oči na stopkách a uši nastražené a snažte se, ať vám nic neobvyklého neunikne."

Jezdci se rozdělili do dvou skupin po šesti mužích a dál pokračovali po vykácených pruzích na obou stranách silnice. Když pak z klusu přešli do klidné chůze, vysoká tráva téměř úplně zdusila zvuk našlapujících kopyt. Kádir zajel se svou kaštanově hnědou klisnou vedle Markova siváka, zatímco Arminius pobídl svého mohutného koně a připojil se těsně za ně. Chvíli spolu trojice tiše rozprávěla, až se posléze Arminius zachmuřil a pokrčil nos.

„Cítíte to?"

Marcus se zhluboka nadechl a v chřípí ucítil slabý závan známého pachu.

„Kouř ze dřeva. A škvířící se tuk…!"

Kádir přikývl, mávl na Sila a významně si poklepal na nos. Marcus se sehnul a z boku siváka sňal zavěšený štít. Přesně v okamžiku, kdy jim decurio dal posunkem najevo, že rozumí, ze vzdálenosti nějakých padesáti

kroků z lesa před nimi vylétl šíp, který prosvištěl Markovi nad hlavou tak blízko, že uslyšel třepotání jeho peří. Pohotově spustil zdviženou obličejovou masku přilby, pobídl siváka, aby vyrazil do bojové akce, a současně sklonil oštěp do vodorovné polohy, protože věděl, že pohled na jeho dlouhé ostří vyprovokuje bojechtivého koně ke zběsilému trysku. Z lesa vyletěl druhý šíp, který s cinknutím sklouzl po hladkém kovu obličejové masky. Síla nárazu Markovi stočila hlavu do strany a na okamžik ho zbavila výhledu. Vzápětí však mladý centurio zdvihl štít, kterým si zakryl tělo, pevným sevřením stehen se nadzvedl v sedle a zvedl oštěp nad hlavu tak, aby byl připraven ho v pravou chvíli vrhnout na cíl. Ukrytý lučištník vypustil další šíp, ale tentokrát mířil spíš na koně než na jezdce. Marcus cítil, jak se sivák pod ním otřásl, ale trysk nezvolnil a dál mířil přímo na skrytého útočníka. Nepřátelský zvěd v tu chvíli vyrazil z úkrytu a dal se na zběsilý útěk. Marcus silou znásobenou vztekem za zranění svého koně vrhl pozdvižený oštěp, ale vytčený cíl minul o délku paže.

Zastavil koně, přehodil nohu přes hrušku sedla, seskočil, vytasil dlouhý jezdecký meč a rozběhl se za prchajícím lučištníkem. Chránil se pozdviženým štítem, ale zároveň si uvědomoval, že vrstvené dřevo štítu by šípu vypuštěnému na tak krátkou vzdálenost jen stěží odolalo. Cizí zvěd před ním kličkoval mezi stromy, ale přesto se zdálo, že lehce vrávorá a v běhu se bezmocně stáčí k jedné straně jako loutka utržená od vodících provázků. Náhle se zastavil, chvilku se kolébal na jednom místě a pěstí pevně svíral a zase rozevíral dřík šípu, který držel u boku. Marcus pokročil blíž a zvedl nad hlavu spathu s dlouhou čepelí, ale stále nerozuměl na první pohled nepochopitelnému lučištníkovu počínání. Chlap se otočil, ve spadaném jehličí udělal pár mátožně šouravých kroků a skelným zrakem se s hrůzou zahleděl na maskovaného centuriona před sebou. Brada mu poklesla a z koutku úst mu vytryskl pramének krvavých slin. Pak zvolna pozvedl šíp, který stále svíral v pěsti, až se mu ocitl přímo před obličejem a bolestně zaúpěl. Marcus s údivem sledoval, jak se jeho vyhlédnuté oběti chvějí nohy a celé mužovo tělo se zimničně třese. Poté lučištník hlasitě zaskučel, svalil se do vysokého koberce jehličí a křečovitě se roztřásl.

Mladý centurio se sklonil nad zjevně ochrnutým mužem a špičkou

vojenské boty ho obrátil na znak. Muž měl doširoka otevřené oči a panenky tak rozšířené, že vypadaly jako dvě černé díry. Z bezvládné ruky mu vypadl šíp, jehož dřík byl na palec od hrotu zbarven čímsi temně rudým. V okamžiku, kdy se sklonil nad bezvládným tělem, protože ho cosi upoutalo na mužově paži, k sluchu mu dolehl tichý vrzavý zvuk zvolna napínaného luku. Ve zlomku vteřiny instinktivně v onom směru pozvedl štít, do kterého se vzápětí zaryl šíp tak hluboko, že projel plátnem i dřevem a jeho hrot se s kovovým zachřestěním zastavil o Markův kroužkový pancíř a ve stejném okamžiku centurio ucítil v chřípí ostrý hnilobný pach. Bleskurychle uskočil za nejbližší strom a zavolal na Sila: „Je tu ještě jeden! Obkličte ho!“

Tungrští jezdci se rozběhli ze dvou stran do lesa, snažíce se dostat druhého zvěda do kleští, ale ten proběhl po Markově pravici rychleji, než ho opěšalí kavaleristé stihli zadržet. Marcus barbara zahlédl, jak naskakuje na čekajícího koně a řítí se směrem k silnici, snaže se tam být dřív, než Tungrové stihnou znovu nasednout. Mladý Říman zvedl kovovou masku jezdecké přilby a rozběhl se k okraji lesa, kde narazil na Kádira, který právě v tom okamžiku zakládal šíp k tětivě luku a s rozmyslem mířil na prchajícího jezdce, jenž hluboce skloněn nad šíji koně tryskem vjížděl na silnici. Kádir se nepatrně předklonil, přimhouřil oči a vypustil šíp. Pak sklonil luk a pro další šíp už ani nesáhl. Zasažen přímo do zad barbar spadl z koně a tvrdě dopadl na ploché kameny římské dlažby.

S pozdviženým štítem, kterým se chránil proti dalšímu nečekanému útoku ze zálohy, Marcus došel k padlému zvědovi. Špičkou boty odsunul jeho paži od pochvy s dlouhým nožem, který měl u pasu.

„To nemusíš, už je skoro po něm,“ ozval se za jeho zády Silův hlas. „Škoda. Docela rád bych si s ním popovídal o tomhle…“

Decurio natáhl paži, zlomil dřík šípu, zabodnutý do Markova štítu a pak z vnitřní strany vytáhl druhou půli se zubatým kostěným hrotem, ke kterému znechuceně přičichl. Zašklebil se, podržel zlomený šíp daleko od těla a zavolal na své muže, aby mu přinesli prázdný pytel na obrok.

„Otrávený?“

Kavalerista zachmuřeně přikývl a hrot šípu zabalil do několika vrstev pytloviny. Pak balíček podal Markovi.

„Na, to si schovej na památku. Ale dej pozor, ať se o to nepořežeš.“ Vztekle kopl umírajícího do hlavy. „Tohohle hajzla tu necháme jak je, ať si tu chcípá co nejdýl. Ale jestli s tím máš problém, tak se pojď kouknout, jak je na tom tvůj kůň.“

Marcus se otočil a rychle spěchal k místu, kde na vykáceném pruhu podél dálnice ležel jeho sivák. Všechny čtyři nohy měl křečovitě napjaté, třásl se na celém těle a vyděšeně koulel očima. Arminius a Kádir stáli nad ním, a když uviděli Marka, jen smutně zavrtěli hlavami. Zvířeti trčel z pravého ramene šíp se stejně tmavočerveným dříkem jako ten, o jehož hrot se první barbar zřejmě z neopatrnosti pořezal. Otevřená koňská tlama byla plná krvavé pěny a každý mělký výdech zvířete provázelo slabé skučení, jak mu jed otráveného šípu pronikal stále hlouběji do útrob. Marcus přidřepl k dlouhé koňské hlavě, něžně ji hladil a současně druhou rukou vytáhl z pochvy u pasu lovecký nůž se zázračně ostrou čepelí – jeden z tuctu podobných, ukutých z damascenské ocele meče, který vzal náčelníkovi banditů Obdurovi. Ostatními podělil k jejich velké radosti své důstojnické bratry v kohortě. Jestli tím však zlomil kletbu spojenou s Obdurovou obávanou zbraní, to netušil. Přiložil nůž ke zpocenému koňskému hrdlu a jediným dlouhým řezem otevřel žíly skryté pod chvějící se tkání a pak se smutným úsměvem sledoval proud horké krve, který se vyvalil do trávy.

„Sbohem, Paličáku. Byl jsi skvělý parťák.“

Počkal, až se koňský zrak zastřel a pak vstal, otřel nůž a s povzdechem ho vrátil do pochvy.

„Dobrá práce, bratře. Teď už je z tebe skutečný kavalerista.“ Po těchto slovech se Silus obrátil ke svým vojákům. „Dnes koninu jíst nebudeme, aspoň pokud někdo z vás nemá chuť riskovat otravu jedem, který dokázal za krátkou chvíli sklátit takhle mohutné zvíře.“

Marcus se vrátil do lesa k místu, kde v agonii ležel první lučištník, zkušeným řezem mu děsivým ostřím damascenského nože podřízl hrdlo a poté zvedl toulec s šípy, který ležel vedle něj. Naklonil se nad mrtvého a prohlédl si šmouhu na jeho paži, která už předtím upoutala jeho pozornost. Byla to odřenina, nevelká ranka s vybledlým okolím. Když se pak vrátil na silnici, uviděl tam Kádira jak lhostejně hledí na zvolna umírajícího zvěda.

„Zabij ho. Stejně bychom se od něj nedozvěděli nic, co by nebylo jasné už z jejich přítomnosti na tomhle místě. A když jsem tuhle poslední službu mohl prokázat koni, můžeme ji poskytnout i jemu." Podal Chamáťanovi toulec a ukázal na umírajícího. „Vezmi i jeho šípy. Můžou se nám hodit. Ale dej si pozor na ty červeně obarvené, protože jak to vypadá, tak i sebemenší škrábnutí může být smrtelné."

Vydal se po silnici vzhůru až k místu, kde se kůň umírajícího po jezdcově pádu zastavil. Klisna se tam v klidu popásala na trávě u cesty. Zvolna postupoval blíž a blíž a cestou k ní konejšivým hlasem hovořil, až konečně stanul nadosah. Opatrně ji chytil za opratě, plácal ji po boku a jemně jí foukal do ucha.

„Na, dej jí to."

Silus podal Římanovi jablko – scvrklé dlouhým skladováním, ale pořád ještě zdravé – a klisna si ho z Markovy dlaně vzala s takovou chutí, že se okolostojící koňáci rozesmáli. Silus hvízdl na svého sesquipilaria,* který mu s rezignovaným výrazem hodil další jablko.

„Říkají o mně, že koně rozmazluju, ale řekni sám, může tomuhle člověk odolat?" Zvíře šťouchalo do Marka čenichem a nozdry se mu rozšiřovaly při vyhlídce na další pochoutku. Decurio mu podal jablko a pak maličko poodstoupil, aby si nového koně svého přítele pořádně prohlédl. „Nic moc, není to žádná krasavice, ale vsadil bych se o cokoli, že tohle zvíře dokáže běžet celý den jen s několika žvanci čerstvé trávy. Jak jí budeš říkat? Co naplat, s jejím minulým majitelem jsme už neměli čas tohle prodiskutovat."

Marcus nepatrně zavrávoral, jak do něj klisna znovu mocně šťouchla, a tak se raději vzdal a se zasmáním jí podal i druhé jablko. „Jak ji pojmenuju? Mám sto chutí říkat jí Mlsalka, ale připouštím, že pro válečného koně se tohle jméno zrovna dvakrát nehodí. Radši se nebudeme ukvapovat a počkáme, jak se ta kobyla bude dál chovat…"

Oba muži se ohlédli, když z dálky uslyšeli zvuk polnice a vzápětí se v zatáčce silnice na úbočí hory, tyčící se západním směrem, objevila vůdčí centurie tungrské kohorty. Silus štěkl pár rozkazů svým mužům.

---

* Poddůstojník kavalerie. Pozn. překl.